

Xử lý chất thải - lợi đôi đường

➤ Anh Nguyễn Chánh Bình - cán bộ Trung tâm Khuyến nông Bến Tre theo dõi quá trình triển khai dự án các bon thấp nhận xét, nhà vườn đã hưởng lợi ích khi áp dụng kỹ thuật xử lý chất thải chăn nuôi, không còn ô nhiễm môi trường, chất thải còn là nguồn phân bón hữu cơ cho vườn cây xanh tốt, giảm hơn 70% lượng phân NPK...

Theo anh Bình, các hộ chăn nuôi phân chất thải thành 2 nguồn. Trong chăn nuôi heo nái, phân được thu gom đưa vào kho và cung cấp cho các điểm thu mua ủ phân hữu cơ hoặc các trang trại trồng cây ăn trái. Đối với trại nuôi heo thịt, phân được đưa vào các công trình xử lý nước thải kiểu KT2, hệ thống cống bê tông xử lý và sau đó nước thải được đưa vào bể lắng kế tiếp sang ao sinh học trước khi tưới cho cây trồng... Đối với chăn

Công trình xây hầm biogas ở Bến Tre

“Không chỉ riêng tôi, HTX Buổi Tân Long 2 với 48 hộ thành viên đã áp dụng 100% mô hình chăn nuôi và xử lý chất thải tạo nguồn phân hữu cơ có nhiều lợi ích. Đây là điều kiện để HTX áp dụng quy trình canh tác bưởi da xanh theo hướng VietGAP, hạn chế tối đa xịt thuốc sâu để có trái ngon, an toàn”, ông Ba Sốt.

phân chuồng. Mỗi lần xử lý phân cách làm mới kin đáo, an toàn, chỉ từ 1 - 2 ngày. Nếu đủ nấu chín sạch sẽ, không có mùi hôi. Phân

Mận sạch “ngủ mừng”

➤ Ven quốc lộ 1A, trên tuyến cầu vượt về TP Cần Thơ có mô hình trồng mận (doi) trong màng lưới. Đó là vườn mận xanh đường của ông Nguyễn Văn Quyền ở khóm Đông Bình, phường Đông Phước, TX Bình Minh (Vĩnh Long).

Ông Quyền cho biết ý tưởng này được ông học tập từ mô hình trồng cây ăn trái bao trong màng lưới của nông dân ở huyện Bình Tân (Vĩnh Long) cách đây 8 năm. Sau khi tham quan thấy hiệu quả ông mạnh dạn đầu tư hơn 40 triệu đồng mua màng lưới để về bao phủ vườn mận của mình.

Theo ông Quyền: “Khi bao phủ vườn mận bằng màng lưới mừng sẽ tiết kiệm được hơn 50% chi phí thuốc BVTV, số lần phun xịt cũng giảm cách ra rất nhiều, phòng trừ hiệu quả nhiều loại sâu bệnh, trong đó có bệnh ruồi vàng gây dòi và thối trái mận”.

Ruồi vàng thường tấn công trái mận từ khi mới trở bông đến khi chín, trong khi phương pháp thông thường bà con thường lấy túi ni lông bao trái thì hiệu quả không cao. Với cách làm mới, ông Quyền dùng lưới mừng bao phủ vườn mận quanh năm, kể cả khi thu hoạch xong. Dùng màng lưới mùa thuận có thể không cần dùng túi ni lông để bao trái, tiết kiệm nhiều chi phí nhân công.

Còn mùa nghịch ông Quyền cho rằng nên bao trái, bởi có màng lưới che chắn trái sẽ to hơn, đẹp hơn và tất nhiên giá bán cao hơn nhiều.

Việc dùng màng lưới bao phủ, theo ông Quyền, cây mận vẫn quang hợp tốt và phát triển bình thường như khi trồng

nuôi bò, phân được thu gom để khô, cung cấp cho các nhà vườn và phần nước thải và một phần đưa vào bể biogas xử lý, nước thải được dùng tưới cho cỏ.

Huyện Chợ Lách là vùng có nhiều nông dân giỏi trồng hoa kiểng, sầu riêng, chôm chôm... rất cần nguồn phân bón hữu cơ. Tuy nhiên do chăn nuôi nhỏ lẻ, chủ yếu là gà vườn, dê và heo nên nguồn phân chuồng nguyên liệu khô phải đi mua từ nơi khác về và trộn bổ sung thêm mụn dứa, chất thô xanh trong vườn nhà.

Anh Hồ Trung Hoàng ở ấp Long Quới, xã Long Thới trồng 6 công sầu riêng Ri 6 và nuôi 300 con gà thả vườn. Nguồn phân chuồng anh phải mua thêm từ nơi khác về ủ theo phương pháp mới do cán bộ dự án các bon thấp hướng dẫn như xây bồn gom phân, lắp hệ thống quạt thổi oxy vào chuồng ủ và trộn nấm Trichoderma hoặc Compost (của Trung tâm Ứng dụng nông nghiệp công nghệ cao Bến Tre) với 2kg tương ứng cho 1 tấn phân chuồng, nhằm tác động thêm vi sinh giúp phân ủ mau phân hủy. Thời gian ủ sau 1 tháng phân sẽ không còn mùi hôi, có thể dùng bón dưới tán sầu riêng, bưởi da xanh khi vào vụ, thúc cây trở bông đậu trái.

Anh Hoàng chia sẻ, thực hành theo mô hình này tiện lợi, không tốn kém nhiều. Ưu điểm là sau 5 ngày xử lý được 80% mùi hôi của

phân chuồng nguyên liệu 1,5 - 2 tấn/lần ủ, trong năm có thể ủ tới 10 lần. Mỗi cây trong vườn bón dưới tán 10kg/cây (1kg/m²). "Từ năm 2016 áp dụng theo cách làm phân hữu cơ từ phân chuồng, tôi không phải mua phân NPK, DAP như trước, ước giảm được chi phí phân bón hơn 60%. Bà con trong xóm thấy tôi thực hành hiệu quả nên học hỏi, làm theo", anh Hoàng nói.

Một cách làm khác, ông Ba Sốt (Nguyễn Văn Sốt) ở ấp Tân Long 2, xã Tân Thành Bình, huyện Mỏ Cày Bắc có trại nuôi heo thịt 40 - 50 con và 10 công vườn trồng bưởi da xanh. Tham gia dự án các bon thấp, ông xây công trình xử lý phân, nước thải kiểu KT2 16m³, chi phí 18 triệu đồng, trong đó được hỗ trợ 3 triệu đồng.

So với mô hình dùng túi ni lông biogas như trước đây, ông khen

heo tươi thải ra sẽ đưa xuống hầm gas, hầm lọc 1 và qua hầm lọc 2 chứa trước khi nước thải ra tưới cho vườn bưởi.

Điều đáng nói là phần chất thải ra hầm thành bã bùn chính là phân hữu cơ bón cho bưởi, dứa ít bị sâu bệnh, trái đẹp, ngọt, thơm. Sau 6 tháng hầm ủ biogas được hút một lần, nhưng không đủ bón sau vườn. Ông Ba Sốt cho biết phải mua thêm 100 bao phân chuồng khô, 25.000đ/bao để bón lót thêm.

Nhận thấy rõ hiệu quả, Ba Sốt cười khoe: "Cách làm hầm biogas kiểu mới đã giúp giảm được tới 70% chi phí mua phân NPK như trước đây. Điều tôi muốn nói là 10 công bưởi sau nhà đạt hiệu quả nhờ loại phân hữu cơ "nguyên chất" do tự mình làm, sau khi trừ chi phí sản xuất còn lời khoảng 700 triệu đồng/năm".

HỮU ĐỨC - HOÀNG VŨ

Nhà vườn sản xuất phân bón hữu cơ

Anh Trần Công Tín, cán bộ Trạm Khuyến nông huyện Chợ Lách (Bến Tre) cho biết, nhận thấy việc áp dụng hiệu quả sử dụng phân hữu cơ qua kỹ thuật xử lý từ phân chuồng bón cho vườn cây ăn trái và hoa kiểng, một nhóm nhà vườn đã lập ra Tổ sản xuất phân bón hữu cơ, năng lực sản xuất cung ứng dự kiến khoảng 5 - 7 tấn/tháng.

Việc kiểm định chất lượng được dự án hỗ trợ, Trạm Khuyến nông huyện Chợ Lách đã gửi mẫu về Viện KHKT nông nghiệp miền Nam phân tích các hàm lượng dinh dưỡng phân sau ủ... Tuy nhiên việc xây dựng thương hiệu phân hữu cơ, kiểm định quy chuẩn, đăng ký thương hiệu... thì các nhà vườn chưa thực hiện được, do điều kiện cần tổ chức sản xuất quy mô lớn. Do vậy phân hữu cơ bón cây trồng chỉ với quy mô nhỏ, chia sẻ cộng đồng xung quanh.

HUNG PHÚ

CHUYÊN MỤC CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA BAN QUẢN LÝ DỰ ÁN HỖ TRỢ
NÔNG NGHIỆP CÁC BÓN THẤP TRUNG ƯƠNG

tảng nắng. Trái mận vẫn ngon ngọt và to đẹp. Chi phí cho màng lưới diện tích 7 công mận, ông Quyền nói đầu tư hơn 40 triệu nhưng thời hạn sử dụng lên đến 4 năm. Tính ra tiền sử dụng cho mỗi công chỉ hơn 1,4 triệu đồng/năm. Chi phí này thua xa so với muốn nhận công bao trái mỗi vụ chứ đừng nói một năm. Tuy nhiên nhiều bà con xung quanh thấy ông Quyền trồng rất đạt nhưng không dám đầu tư màng bao phủ vì "ngán tiền" đầu tư mua lưới.

Ông Quyền chia sẻ: "Trước đây tôi trồng bông huệ cũng thu nhập khá, nhưng sau đó cây bị bệnh nên chuyển sang trồng mận xanh đường đến bây giờ. Giống mận này dễ trồng lắm, mùa thuận cây tự ra trái, còn mùa nghịch thì mình phải xử lý mới được. Vụ nghịch cây cho năng suất kém hơn nhưng bù lại giá bán cao hơn".

Hiện 7.000m² mận xanh đường được bao phủ trong màng lưới của ông Quyền thu hoạch đều đặn 3 vụ mỗi năm, giá bán dao động từ 6.000 - 15.000 đồng/kg tùy mùa. Bình quân vườn mận 20 năm tuổi cho năng suất từ 50 - 60 tấn/năm, sau khi trừ chi phí ông bỏ túi trên 300 triệu đồng/năm. "Việc canh tác theo phương pháp dùng màng lưới bao phủ trong trái cây giúp tiết kiệm thuốc BVTV, đảm bảo an toàn về dư lượng thuốc BVTV, tăng cường tính cạnh tranh trên thị trường quốc tế", ông Quyền tâm sự.

MINH ĐÀM - HOÀNG VŨ

Vườn mận được bao phủ màng lưới của ông Quyền